

Total No. of Questions: 2

Total No. of Pages: 5

First Year (All First Year)
IKS11501: Foundation Course on Indian Knowledge System
(Semester I)

Program: UG

Credits: 2

Program Specific: BA/ BCom/ BBA-CA / BSc / B Voc / BCA(Sc)/ BSc Biotech/ BSc Comp Sc

Time: 2 Hours

Course Type: Generic

Max. Marks: 30

Paper: IKS

SET: A

Instructions to the candidate:

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Figures to the right indicate full marks.
- 3) Draw a well labelled diagram wherever necessary.

SECTION: A

Q1) Solve any 15 from the following : (mention the option and the answer) [15 X 1= 15]

1. What is not a part of Trigunas

- a) Satva b) Tamas c) Nirgun d) Rajas

2. Cosmic world is made of which five gross elements

- a) Water, Fire, Air, Earth, Space b) Water, Soil, Air, Earth, Space
c) Water, Rays, Fire, Earth, Space d) Water, Fire, Air, Earth, Moon

3. Find the correct pair

- a) Gulabjamun : Tikt b) Jamun : Kashay c) Vada Pav : Madhur d) Tamarind : Lavan

4. Famous Education Centres in Bharatvarsha

- a) Nalanda b) Takshshila c) Sharada d) All of them

5. Highest human goal according to Indian Philosophy

- a) Seeking Truth b) Pursuit of Knowledge c) scientific temperament d) All of them

6. Which of the following are the books written by ARYABHATA:

- a) Aryabhatiya b) Arya siddhanta.
c) Brahmasphutasiddhanta d) both a and b.

7. Who was the 1st mathematician to give approximate value of pi :

- a) Aryabhata b) Bramhagupta c) Varahamihira d) Madhava

8. Who demonstrated the formula for area of Cyclic Quadrilateral:

- a) Aryabhata b) Bramhagupta c) Varahamihira d) Madhava

9. Who was one of the “Nine Jewels” of the court of emperor Yashodharman Vikramaditya of Malwa

- a) Aryabhata b) Bramhagupta c) Varahamihira d) Madhava

10. Which of the following is 4X4 magic square :

a)

1	2	3	4
4	3	2	6
3	1	4	2
8	5	1	3

b)

2	3	5	8
5	8	2	3
4	1	7	6
7	6	4	1

c)

1	2	3	4
5	8	2	1
3	1	4	2
2	4	1	3

d)

1	2	3	5
2	1	2	1
3	5	1	6
7	8	4	1

11. The birth state of Mathematician Madhva is :

- a) Maharashtra b) Kerala c) Andhra Pradesh d) Uttar Pradesh

12. Which Mathematician is known as “The man who knew Infinity “

- a) Ramanujan b) Bramhagupta c) Varahamihira d) Madhava

13. Formation of diamond ring is observed during a -----.

- a) total solar eclipse b) partial solar eclipse c) lunar eclipse d) annular solar eclipse

14. Which of the following observatory is responsible for keeping Indian Standard time?

- a) Mount Abu b) Jaipur c) Allahabad d) Delhi

15. Which of the following we use to observe stars?

- a) Sun dial b) Magnetometer c) Astronomical Telescope d) Heliscope

16. Kautilya introduced the concept of price support for helping -----

- a) Shopkeepers b) Traders c) Farmers d) Goldsmiths

17. The economic ideas of Thiruvalluvar are found in the ----- part of the ‘Kural’ which is named as Porutpal

- a) First b) Second c) Third d) Fourth

18. The ----- sector was reserved for women during Kautilian era

- a) Cleaning b) Farming c) Pottery d) Spinning

19. The major sources of information about the economic ideas of Indian writers are:

- a) Vedas b) Arthasastra c) Sukraniti d) All of these

20. In the Vedic tradition, among the fourfold visions of life or human existence _____ refers to material prosperity

- a) Dharma b) Kama c) Artha d) Moksha

SECTION: B

Q2) Write short notes on any 5 from the following

[5 X 3 =15]

1. Idea of India
2. Ayurveda
3. Aryabhata
4. Ramanujan
5. Lunar Eclipse
6. Solar Eclipse
7. Indus Valley
8. History of Indian Economy

मराठी रूपांतर

विद्यार्थ्यांसाठी सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

विभाग: अ

Q1) खालीलपैकी कोणतेही 15 वस्तुनिष्ठ प्रश्नांचा पर्याय निवडा.

[15 X 1= 15]

1. खालीलपैकी कोणता भाग त्रिगुणाचा नाही ?

अ) सत्व ब) तमस क) निर्गुण ड) रजस

2. जग हे कोणत्या पंच महाभूतांनी बनलेले आहे ?

अ) जल, अग्नी, वायू, पृथ्वी, आकाश ब) जल, माती, वायू, पृथ्वी, आकाश

क) जल, किरण, अग्नी, पृथ्वी, आकाश ड) जल, अग्नि, वायु, पृथ्वी, चंद्र

3. योग्य जोडी शोधा

अ) गुलाबजामुन : तिखट ब) जांभूळ : कषाय (तुरट)

क) वडा पाव : मधुर ड) चिंच : लवण (खारट)

4. भारतवर्षातील प्रसिद्ध प्राचीन शैक्षणिक केंद्र

अ) नालंदा ब) तक्षशिला क) शारदा ड) वरील सर्व

5. भारतीय तत्वज्ञानानुसार सर्वोच्च मानवी ध्येय

अ) सत्याचा शोध ब) ज्ञानाचा शोध क) वैज्ञानिक स्वभाव ड) वरील सर्व

6. आर्यभटांनी खालीलपैकी कोणते ग्रंथ लिहिले आहेत ?

अ) आर्यभटीय ब) आर्य सिद्धांत क) ब्रह्मस्फुटसिद्धांत ड) अ आणि ब दोन्ही.

7. pi (पाय) चे अंदाजे मूल्य देणारा पहिला गणितज्ञ कोण होता ?

अ) आर्यभट्ट ब) ब्रम्हगुप्त क) वराहमिहीर ड) माधव

8. चक्रीय चतुर्भुज क्षेत्राचे सूत्र कोणी सांगितले:

अ) आर्यभट्ट ब) ब्रम्हगुप्त क) वराहमिहीर ड) माधव

9. माळव्यातील सम्राट यशोधर्मन विक्रमादित्य यांच्या दरबारातील 'नऊ दागिन्यांपैकी एक' कोण होता?

अ) आर्यभट्ट ब) ब्रम्हगुप्त क) वराहमिहीर ड) माधव

10. खालीलपैकी कोणता 4X4 जादूचा वर्ग आहे:

a)

1	2	3	4
4	3	2	6
3	1	4	2
8	5	1	3

b)

2	3	5	8
5	8	2	3
4	1	7	6
7	6	4	1

c)

1	2	3	4
5	8	2	1
3	1	4	2
2	4	1	3

d)

1	2	3	5
2	1	2	1
3	5	1	6
7	8	4	1

11. गणितज्ञ माधवाचा जन्म कोणत्या राज्यात झाला ?

अ) महाराष्ट्र ब) केरळ क) आंध्र प्रदेश ड) उत्तर प्रदेश

12. कोणता गणितज्ञ 'अनंत जाणणारा माणूस' म्हणून ओळखला जातो.

अ) रामानुजन ब) ब्रम्हगुप्त क) वराहमिहीर ड) माधव

13. डायमंड रिंगची निर्मिती ----- दरम्यान दिसून येते.

अ) खग्रास सूर्यग्रहण ब) खंडग्रास सूर्यग्रहण क) चंद्रग्रहण ड) कंकणाकृती सूर्यग्रहण

14. खालीलपैकी कोणती वेधशाळा भारतीय प्रमाण वेळ पाळण्यासाठी जबाबदार आहे?

अ) माउंट अबू ब) जयपूर क) अलाहाबाद ड) दिल्ली

15. ताऱ्यांचे निरीक्षण करण्यासाठी आपण खालीलपैकी कोणत्या उपकरणाचा वापर करतो?

अ) सन डायल ब) मॅग्नेटोमीटर ब) खगोलशास्त्रीय दुर्बिणी ड) हेलिस्कोप

16. ----- ला मदत करण्यासाठी कौटिल्या ने किंमत समर्थनाची संकल्पना मांडली

अ) दुकानदार ब) व्यापारी क) शेतकरी ड) सोनार

17. थिरुवल्लुवर यांचा आर्थिक विचार 'कुरल' च्या ----- भागामध्ये आढळतो, ज्याला त्यांने पोरुत्पाल असे नाव दिले.

अ) पहिला ब) दुसरा क) तिसरा ड) चौथा

18. कौटिलियन काळात ----- हे क्षेत्र महिलांसाठी राखीव होते

अ) साफसफाई/स्वच्छता ब) शेती क) कुंभारकाम ड) विणकाम/कताई

19. भारतीय लेखकांच्या आर्थिक विचारांबद्दल माहितीचे प्रमुख स्रोत कोणते आहेत:

अ) वेद ब) अर्थशास्त्र क) सुक्रनिती ड) वरील सर्व

20. वैदिक परंपरेत जीवनाच्या चार प्रकारच्या दृष्टिकोनापैकी _____ भौतिक समृद्धीच्या संदर्भासाठी आहे.

अ) धर्म ब) काम क) अर्थ ड) मोक्ष

Q2) खालीलपैकी कोणत्याही पाच टीपा लिहा

[5 X 3 = 15]

1. भारत एक कल्पना
2. आयुर्वेद
3. आर्यभट्ट
4. रामानुजन
5. चंद्रग्रहण
6. सूर्यग्रहण
7. सिंधू खोरे
8. भारतीय अर्थव्यवस्थेचा इतिहास
